

Länsstyrelsens i Västmanlands län
resolution i nedannämnda ärende rörande
fridlysning av naturminne; given Västerås
slott i landskansliet den 5 februari 1960.

Naturminnets beskaffenhet och areal: En huvudsakligen med lövskog
bevuxen udde, benämnd Kalvnäset, med en areal av cirka 17,5 hektar.
Närmare redogörelse angående naturminnets beskaffenhet är intagen
i härvid fogad bil. A.

Kommun: Östervåla, Harbo socken. Fastighet: Harbonäs 2¹

Lägesbeskrivning i övrigt: Området utgöres av en i sjön Tännaren
utskjutande udde, vars gränser närmare utmärks i härvid fogad
karta.

Sökande: Markägaren.

Ägare: Civilingenjören Sven H. Lundberg, Harbonäs, Harbo.

Förvaltare: Skogsvårdsstyrelsen i Västmanlands län.

Fridlysningsföreskrifter: Området skall, i den mån detta är möj-
ligt, bevaras i sitt nuvarande skick. Med de undantag, som föran-
ledas av områdets skötsel, är det således förbjudet att borttaga
eller skada växtligheten inom området eller eljest vidtaga någon
åtgärd i avseende å detsamma, varigenom dess karaktär kan föränd-
ras. Det i naturskyddslagen meddelade allmänna förbudet mot ned-
skräpning i naturen bör inom området nog iakttagas. Skogen på om-
rådet må av ägaren utnyttjas enligt skogsvårdsstyrelsens föreskrif-
ter. Dessa skola syfta till att skogen i möjligaste mån bibehållas
med sin nuvarande karaktär. En del av träden och hasslarna böra
härvid tillåtas bli obegränsat gamla. Lövängen bör hållas öppen.

Kopia ur

Uppsala i landsarkivet
Enligt uppdrag

41.5.2

Området skall genom skogsvårdsstyrelsens försorg utmärkas dels med den av Svenska naturskyddsföreningen tillhandahållna skylten med inskriptionen: "Enligt naturskyddslagen fridlyst område", dels ock i övrigt med erinran om fridlysningsbestämmelserna med ~~må~~ på sätt skogsvårdsstyrelsen kan finna lämpligt med hänsyn till Svenska naturskyddsföreningens P.M. den 28 mars 1958 angående utmärkning av fridlyst objekt.

Länsstyrelsen har tagit framställningen i övervägande; och enär ovan angivna område med hänsyn till dess naturskönhet och växtlighet får anses vara av den märklige beskaffenhet, att det samma bör särskilt skyddas, prövar länsstyrelsen jämlikt 6 § naturskyddslagen den 21 november 1952 skäligt förklara ifrågavarande, å bilagda karta angivna område för fridlyst naturminne.

Med stöd av samma lagrum fastställer länsstyrelsen härövan intagna föreskrifter rörande ifrågavarande naturminnes vård och förvaltning.

Besvär över detta beslut må föras hos Kungl. Maj:t. Besvären skola vid äventyr av talans förlust hava inkommit till Kungl. Jordbruksdepartementet inom tre veckor från det klaganden fått del av beslutet; dock skall besvärstiden för menighet vara fem veckor.

/Ragnar Casparsson/

/O. A. Loring/

Kalvnäset är en moränkulle, som delvis har djup, svart mylla men delvis är något stenig. Mest kuperad är nordvästra sidan, där berget också går i dagen.

Denna udde har varit slätter- och betesmark av lövängstyp men har fått växa igen. De senaste femtio åren har betning ej förekommit och endast obetydlig avverkning. Detta är en av förklaringarna till vegetationens stora yppighet. Vidare kan man peka på det klimatfrämjande inflytandet från Tännarens stora vattenyta och tillförseln av kalk till marken från den på gården befintliga urbergskalken.

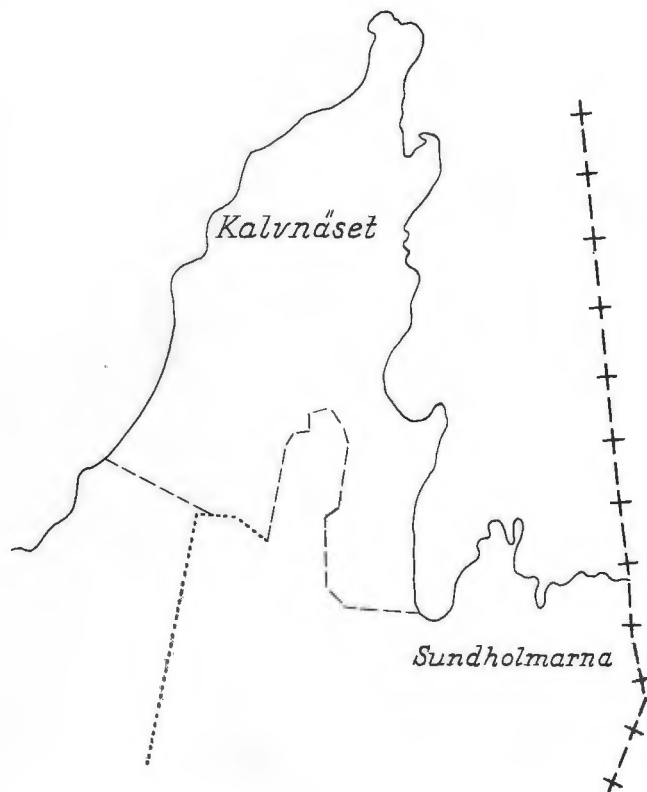
När man vandrar i denna skog kan man biland tycka sig förflyttad till en av de frodigaste mälarearnas och inland kanske rentav till en bronsåldersskog. Till detta intryck medverkar inte minst de många vindfällda träd, som fått ligga kvar.

Det dominerande trädet i söder och öster är eken, som här har en vackert rakvuxen typ. Hasseln, som här ofta når trädartade dimensioner, fyller i övrigt större delen av utrymmet. Om möjligt ännu mer imponerande mått har vissa rönnar. På en av dessa mättes en stamomkrets på 1,49 meter. Hasslarna syns ofta ha nått högsta måttet av år, deras stam är nämligen många gånger knäckt på mitten. Björkarna är ofta av utpräglad gråbjörkstyp, och de inte alltför talrika granarna är merändels kamgranar. Vidare finns en del väluxna aspar och en och annan ask.

Om våren är örtfloran i denna skog synnerligen frodig. Här finns blåsippor och lungört i massor, vidare liljekonvalje, trollslända, vårärt och undersviol samt ormbär, skorrbär, skogstjärna, stenhallen, skogskovall, skogsviol, häckvicker, värfryla, bergslök, lundgröe, häslebrodd m.fl. och av buskar målar och bry. En mindre öppning i skogen är nu enda resten av löväng.

Karta över udden Kalvnäset i Tämnaaren
Harbonäs i Harbo socken, ÖSTERVÅLA kommun.

Kopierad efter nya ekonomiska kartbladet: Söderfors.

- Åkerväg
---- Gräns för fridlysta området.
Gränsen utgöres i övrigt av
stranden kring udden.

